

vil den ærede Minister gøre ved de Folk? De danne Menigheder, de have allerede dannet saadanne, og det er fattige Folk, som ikke have Raad til at bygge Kirker eller til at lønne deres Præster eller til at skaffe Boliger for dem. Der ligger en stor offentlig Formue, der er bestemt til religiøs Brug, og den vil man forbeholde til en ganske bestemt Konfession — en Sekt, havde jeg nær sagt. Dette forekommer mig at være en stor Uret, der skulde raa- des Bød paa. Jeg har ikke noget imod, at den evangelisk-lutherske Folkekirke har sine Trossætninger, sin Forfatning og alt ellers, og at den maaske kommer til at staa i et noget intimere Forhold til Staten end de andre Konfessioner, men jeg forlanger, at den ikke alene skal have denne privilegerede Stilling. Jeg sætter det Tilfælde, at der opstaar en religiøs Bevægelse, som vi ikke have haft den i de sidste 400 Aar, og som bevirker, at tre Fjerdedele af Folkekirken Medlemmer sige sig løs fra den, skal da den Fjerdedel, der bliver tilbage, stadig være eneberettiget til at nyde disse Goder? Jeg tror, at man mere og mere vil komme til den Erkendelse, at det System, man har fulgt i Amerikas forenede Stater, nemlig at lade Stat og Kirke staa paa deres egne Ben, hver for sig, er det rationelle og heldigste System. Men i Amerika er der ikke denne fra Fortiden overleverede Formue, der skal tages Bestemmelse om. De ere ikke saa lykkelige, om jeg saa maa sige. Den have vi nu, vi have en Formue paa 200 Mill. Kr. eller hvor meget jeg skal anslaa den til. Hvem skal nu tage Bestemmelse derom? Ja, jeg synes ikke, det er vanskeligt, fordi det i Virkeligheden ligger i Kongens og Lovgivningsmagtens Haand. Lovgivningsmagten kan tage Bestemmelse derom, og den kan gøre det aldeles upartisk. Jeg er vis paa, at naar Ministerium og Rigsdag skulde tage Bestemmelse om, hvorledes Formuen skal fordeles mellem de enkelte Menigheder, d. v. s. mellem dem, som gøre virkelig hæderlige Anstrengelser for at tilfredsstille deres Medlemmers religiøse Trang, finder man nok ud deraf. Jeg erkender naturligvis, at det vilde være en stor Afvigelse fra, hvad vi hidtil have kendt. Det er maaske ikke stemmende med Grundloven, men da vi tidligere have gjort Forandringer i Grundloven, kunde vi vel ogsaa gøre det en Gang til. Jeg tror heller ikke, der behøves nogen meget væsentlig Forandring. Derimod synes jeg ikke om den Tilstand, vi leve under nu, hvor den alt overvejende Del af Folket hører til en bestemt Kon-

fession, som har sine meget udprægede Symboler, der ere blevne slaaede fast for omtrent 450 Aar siden. Den Gang blev det slaaet fast, hvad vi skulde tro og haabe. Man gjorde da paa væsentlige Punkter Forandring i vor katolske Kirke. Skulle vi saa blive ved til Dommedag at tro paa den augsburgske Konfession? Er der ikke Maade og Midler til at faa det forandret? Man kan nemlig være overbevist om, at de Herrer Biskopper og Præster tage sig ikke for at reformere Reformationen, skønt det i og for sig ikke er en saa forfærdelig Tanke. Vi ere jo alle glade ved Reformationen. Vi finde, at Luthers Reformation i det 16de Aarhundrede var en verdenshistorisk Begivenhed, at vi derved kom bort fra megen Elendighed, som Katolicismen havde paabyrdet os, men dog hævdes det, at da den har staaet i 450 Aar, skal den staa til Dagens Ende. Der maa ikke forandres en Tøddel i disse Dogmer og Symboler. Der ligger heri en stor Skavank i Folkets Udvikling, og naar man har bundet sig saa fast dertil ved en Grundlovsbestemmelse, bør man dog en Gang tage under Overvejelse, hvorledes man kan komme bort derfra. Jeg paa- staaar, at en saadan Reform, Reformation vil jeg kalde det, i høj Grad vilde tjene til at fremme den religiøse Sans og Bevidsthed her i Danmark. Jeg tror heller ikke, det vil have nogen Vanskelighed for Statsmyndighederne at skelne mellem, hvor der virkelig viser sig en hæderlig og naturlig Trang til at faa Understøttelse til Religionsudøvelse, og hvad der ikke har denne Karakter. Det er naturligvis ikke min Mening, at Staten skal give sig til at understøtte Mormonernes Lære eller andre vanvittige Læresætninger. Jeg har ikke noget imod, at man bliver inden for Kristendommens Ramme, men saaledes, at man udvider den, saaledes, at alt, hvad der er hæderligt og honnet, falder ind derunder. Nu kunne de Herrer jo sige, at det er Fremtidstanker, som ikke kunne realiseres ved disse Love. Ja, det erkender jeg, men jeg har taget Ordet for, om jeg saa maa sige, at befri min Samvittighed. Jeg synes, det er en Fejl, at vi skulde være bundne til disse Symboler, som blev fastsatte for 450 Aar siden, og at man hævder: dem kunne vi ikke komme bort fra. Ville vi være ærlige, maa vi sige: vi tro ikke paa dem, kunne ikke tro paa dem. Vi have ikke den aandelige Oplysning, som det ærede 2det Medlem for 8de Kreds (Olesen); vi ere ikke saa aandeligt opvakte. Vi have arbejdet med alle vore